КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА

НОВА И НАЙ-НОВА ОБЩА ИСТОРИЯ

Област на висше образование: 2. Хуманитарни науки

Професионално направление: 2.2 История и археология

Образователна и научна степен: Доктор

Форми на обучение: Редовна; Задочна; Самостоятелна

Докторската програма „Нова и най-нова обща история“ на Института за балканистика с Център по тракология (ИБЦТ) при Българска академия на науките (БАН) е насочена към интердисциплинарно изследване на Балканите от османския период до съвременността. Програмата дава задълбочени познания за османските институции и социалния живот на региона през периода XV–XIX век; възникването и налагането на разбирането за национална идентичност; модернизационните процеси; политическото, социалното, икономическото, етническото и религиозното развитие на Балканите и в Източното Средиземноморие в модерната и съвременната епоха; етнорелигиозните проблеми и националноосвободителните движения в региона, както и съпътстващите ги международни отношения. Акцент е поставен върху работата с извори, която изгражда у докторантите аналитични умения и е в основата на създаването на оригинални изследвания на високо академично ниво.

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

Основните **цели** на обучението в образователната и научна степен „доктор“ по докторската програма „Нова и най-нова обща история“ са:

- ✓ подготовка на висококвалифицирани специалисти, които да притежават солидни теоретични, практически и езикови познания в областта на новата и най-нова обща история с акцент върху историята и културата на държавите от Югоизточна Европа и Източното Средиземноморие;
- ✓ усвояване от докторантите на утвърдени и съвременни изследователски методи в хуманитаристиката и практическо обучение за техните съвременни приложения;
- ✓ осъществяване на научни изследвания на високо академично ниво в областта на модерната и съвременната история на Югоизточна Европа, културните взаимодействия в региона, международните отношения и съвременните предизвикателства пред обществата на Балканите.

Основните **задачи** на докторската програма по „Нова и най-нова обща история“, която се осъществява в секции „Балканите XV–XIX в.“, „Модерни Балкани“, „Съвременни Балкани“, „Култура на Балканите“ на ИБЦТ – БАН включват:

- ✓ прецизен подбор на докторанти с добра историческа и езикова подготовка, интереси, качества и мотивация за научноизследователска работа;
- ✓ организиране на обучението и изследователската дейност на докторантите в съответствие със съвременните национални приоритети и с европейските и световните тенденции в развитието на историческите изследвания, международните отношения и дигиталното представяне на културно-историческото наследство;
- ✓ организиране и постоянен контрол на изпълнението на докторантските задължения според изработения индивидуален план в съответствие с нормативните документи;
- ✓ оптимизиране на възможностите за научноизследователска и публикационна дейност на докторантите в рамките на ИБЦТ и на външни институции, с които той си сътрудничи;
- ✓ включване на докторантите в проектите на ИБЦТ и извън него;
- ✓ осигуряване на възможности за тяхното участие в национални и международни научни форуми;
- ✓ осигуряване на възможности за специализации в чужбина в съответствие с разработваната тема и съобразно сключените международни договори на БАН и ИБЦТ (напр. ЕБР-проекти, програма „Еразъм плюс“) и други програми.

ПРОФЕСИОНАЛНИ КАЧЕСТВА И КОМПЕТЕНЦИ

Завършилите ДП „Нова и най-нова обща история“ придобиват следните професионални качества и компетенции:

- ✓ притежават задълбочени теоретични и конкретни знания в областта на новата и съвременната история с акцент върху Югоизточна Европа;
- ✓ познават най-новите постижения на методологията и изследователския инструментариум в областта на балканистиката;
- ✓ умеят да формулират нова научна проблематика и да изграждат ясна концепция за разглеждането ѝ;
- ✓ ползват теоретичните знания и интердисциплинарните подходи за задълбочен научен анализ;
- ✓ в състояние са да организират и планират научната си дейност, както и да публикуват резултатите от изследователската си работа в специализирани научни издания;
- ✓ умеят да събират, систематизират, анализират информация и да интерпретират получените знания в контекста на разглежданите концепции и теории;

- ✓ ползват специализирани програмни продукти и съвременни информационни технологии;
- ✓ притежават умения за работа в международна и мултикултурна среда;
- ✓ имат висока чуждоезикова култура;
- ✓ притежават умения за работа в екип, за научноизследователска, творческа и експертна дейност в областта на модерната и съвременна история на Югоизточна Европа;
- ✓ спазват академичната и професионалната етика.

Приемът и обучението на докторанти в ДП „Нова и най-нова обща история“ в ИБЦТ е възможен в следните форми: редовна докторантура по държавна поръчка, задочна докторантура по държавна поръчка, докторантура на самостоятелна подготовка, платени редовни и задочни докторантури.

РЕАЛИЗАЦИЯ НА ДОКТОРАНТИТЕ

Придобилите образователната и научна степен „доктор“ по специалността „Нова и най-нова обща история“ могат да продължат професионалното си развитие като:

- ✓ преподаватели по история и култура на Югоизточна Европа, по международни отношения и по общи исторически дисциплини в сферата на средното и висшето образование;
- ✓ изследователи в научни институти и изследователски центрове (към университети или самостоятелни) в областта на балканистичните проучвания, международните отношения и културните политики;
- ✓ специалисти и експерти за нуждите на държавни, общински или международни институции и организации, включително структурите, свързани със сигурността и провеждането на външната политика, както и такива, които развиват дейност в областта на регионалните и международни отношения;
- ✓ експерти към фондации и други неправителствени организации;
- ✓ журналисти, редактори, консултанти на печатни или електронни медии;
- ✓ експерти в администрирането на образователни, научни, национални, регионални и други проекти и програми;
- ✓ предприемачи или служители в частния бизнес.

Информацията, която Кариерният център системно обнародва на страницата на ЦО на БАН, се взема предвид при годишното обновяване на докторските програми (http://edu.bas.bg/career-centre.html)

Квалификационната характеристика е актуализирана и приета на заседание на Научния съвет на ИБЦТ–БАН от 10 юни 2025 г. с Протокол № 7.